

Świadczenia rodzinne

§ Podstawa prawna

- ustawa z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych,
- rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1466)

Miejsce i termin składania wniosków

Wnioski składa się w każdym czasie w:

**Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie
16 -400 Suwałki,
ul. Filipowska 20**

na każdy nowy okres zasiłkowy rozpoczynający się 1 listopada wnioski można składać od 1 sierpnia lub 1 lipca w formie elektronicznej.

Świadczenia rodzinne

Prawo do zasiłku rodzinnego przysługuje:

1. rodzicom, opiekunowi prawnemu dziecka, opiekunowi faktycznemu dziecka, osobie uczącej się jeżeli są:
  - obywatelami polskimi;
  - cudzoziemcami:
    - do których stosuje się przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego,
    - jeżeli wynika to z wiążących Rzeczpospolitą Polską umów dwustronnych o zabezpieczeniu społecznym,
    - przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na pobyt stały, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej, zezwolenia na pobyt czasowy udzielonego w związku z okolicznościami, o których mowa w art. 127 lub art. 186 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2016 r. poz. 1990, 1948 i 2066 oraz z 2017 r. poz. 60, 858 i 1543), lub w związku z uzyskaniem w Rzeczypospolitej Polskiej statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej, jeżeli zamieszkują z członkami rodzin na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
    - posiadającym kartę pobytu z adnotacją "dostęp do rynku pracy", z wyłączeniem obywateli państw trzecich, którzy uzyskali zezwolenie na pracę na terytorium państwa członkowskiego na okres nieprzekraczający 6 miesięcy, obywateli państw trzecich przyjętych w celu podjęcia studiów lub pracy sezonowej oraz obywateli państw trzecich, którzy mają prawo do wykonywania pracy na podstawie wizy.

Świadczenia rodzinne przysługują osobom, o których mowa wyżej jeżeli zamieszkują na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez okres zasiłkowy, w którym otrzymują świadczenia rodzinne, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy międzynarodowe o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

opiekun faktyczny - oznacza to osobę faktycznie opiekującą się dzieckiem, jeżeli wystąpiła z wnioskiem do sądu rodzinnego o przysposobienie dziecka;

osoba ucząca się - oznacza to osobę pełnoletnią uczącą się, niepozostającą na utrzymaniu rodziców w związku z ich śmiercią lub w związku z ustaleniem wyrokiem sądowym lub ugodą sądową prawa do alimentów z ich strony;

Warunki uzyskania zasiłku rodzinnego :

gdy dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty:

- 674 zł
- 764 - gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności.

w przypadku ubiegania się o jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia dziecka dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie może przekraczać **1922 zł**,

zasiłek rodzinny przysługuje do ukończenia przez dziecko:

- 18 roku życia,
- nauki w szkole, jednak nie dłużej niż do ukończenia przez dziecko 21 roku życia,
- 24 roku życia, jeżeli dziecko kontynuuje naukę w szkole lub w szkole wyższej i legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności.

Od dnia 01 stycznia 2016 r. w przypadku gdy dochód rodziny przekracza kwotę kryterium uprawniającego do świadczeń rodzinnych o kwotę niższą niż łączna kwota zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami, zasiłek rodzinny wraz z dodatkami przysługuje w wysokości różnicy między łączną kwotą zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami, a kwotą o którą został przekroczony dochód rodziny.

Wymagane dokumenty:

(odpowiednio do sytuacji rodziny)

- 1) oświadczenie o uczęszczaniu dziecka do szkoły - w przypadku gdy dziecko ukończyło 18. rok życia;
- 2) oświadczenie o uczęszczaniu do szkoły wyższej - w przypadku osoby uczącej się lub osoby legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności, jeżeli osoba uczy się w szkole wyższej;
- 3) dokumenty stwierdzające wysokość dochodu rodziny, w tym odpowiednio:
  - a) zaświadczenia lub oświadczenia dokumentujące wysokość innych dochodów niż dochody podlegające opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych na zasadach określonych w art. 27, art. 30b, art. 30c, art. 30e i art. 30f ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, dotyczące każdego członka rodziny;
  - b) zaświadczenie naczelnika urzędu skarbowego, dotyczące członków rodziny rozliczających się na podstawie przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiągniętych przez osoby fizyczne, zawierające informacje odpowiednio o:
    - formie opłacanego podatku,
    - wysokości przychodu,
    - stawce podatku,
    - wysokości opłaconego podatkuw roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy;
  - c) zaświadczenie właściwego organu gminy, nakaz płatniczy albo oświadczenie o wielkości gospodarstwa rolnego wyrażonej w hektarach przeliczeniowych ogólnej powierzchni w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy,
  - d) umowę dzierżawy - w przypadku oddania części lub całości znajdującego się w posiadaniu rodziny gospodarstwa rolnego w dzierżawę, na podstawie umowy zawartej stosownie do przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników, albo oddania gospodarstwa rolnego w dzierżawę w związku z pobieraniem renty określonej w przepisach o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich ze środków pochodzących z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej,
  - e) umowę o wniesieniu wkładów gruntowych - w przypadku wniesienia gospodarstwa rolnego do użytkowania przez rolniczą spółdzielnię produkcyjną,
  - f) odpis podlegającego wykonaniu orzeczenia sądu zasądzającego alimenty na rzecz osób w rodzinie lub poza rodziną lub odpis protokołu posiedzenia zawierającego treść ugody sądowej, odpis zatwierdzonej przez sąd ugody zawartej przed mediatorem lub innego tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, zobowiązujących do alimentów na rzecz osób w rodzinie lub poza rodziną,
  - g) przekazy lub przelewy pieniężne dokumentujące wysokość zapłaconych alimentów, jeżeli członkowie rodziny są zobowiązani orzeczeniem sądu, ugodą sądową lub ugodą zawartą przed mediatorem lub innym tytułem wykonawczym pochodzącym lub zatwierdzonym przez sąd do ich płacenia na rzecz osoby spoza rodziny,
  - h) w przypadku gdy osoba uprawniona nie otrzymała alimentów albo otrzymała je w wysokości niższej od ustalonej w orzeczeniu sądu, ugodzie sądowej lub ugodzie zawartej przed mediatorem lub innym tytułem wykonawczym pochodzącym lub zatwierdzonym przez sąd:

- zaświadczenie organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne o całkowitej lub częściowej bezskuteczności egzekucji alimentów, a także o wysokości wyegzekwowanych alimentów, lub
  - informację właściwego sądu lub właściwej instytucji o podjęciu przez osobę uprawnioną czynności związanych z wykonaniem tytułu wykonawczego za granicą albo o niepodjęciu tych czynności, w szczególności w związku z brakiem podstawy prawnej do ich podjęcia lub brakiem możliwości wskazania przez osobę uprawnioną miejsca zamieszkania dłużnika alimentacyjnego za granicą, jeżeli dłużnik zamieszkuje za granicą,
  - i) dokument, w tym oświadczenie, określający datę utraty dochodu oraz wysokość i rodzaj utraconego dochodu,
  - j) dokument, w tym oświadczenie, określający datę uzyskania dochodu oraz wysokość i rodzaj dochodu uzyskanego przez członka rodziny oraz liczbę miesięcy, w których dochód był uzyskiwany - w przypadku uzyskania dochodu w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy,
  - k) dokument, w tym oświadczenie, określający datę uzyskania dochodu oraz wysokość i rodzaj dochodu uzyskanego przez członka rodziny za miesiąc następujący po miesiącu, w którym nastąpiło uzyskanie dochodu - w przypadku uzyskania dochodu po roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy;
- 4) odpis zupełny lub skrócony aktów zgonu rodziców lub odpis podlegającego wykonaniu orzeczenia sądu zasądzającego alimenty lub odpis protokołu posiedzenia zawierającego treść ugody sądowej, lub odpis zatwierdzonej przez sąd ugody zawartej przed mediatorem lub innego tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, zobowiązujących do alimentów;
  - 5) kartę pobytu - w przypadku cudzoziemca przebywającego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na pobyt stały, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej, zezwolenia na pobyt czasowy udzielonego w związku z okolicznościami, o których mowa w art. 127 lub art. 186 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2016 r. poz. 1990, 1948 i 2066 oraz z 2017 r. poz. 60 i 858), lub w związku z uzyskaniem w Rzeczypospolitej Polskiej statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej;
  - 6) kartę pobytu i decyzję o udzieleniu cudzoziemcowi zezwolenia na pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub inny dokument uprawniający cudzoziemca do pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, który uprawnia do wykonywania pracy;
  - 7) odpis prawomocnego orzeczenia sądu orzekającego rozwód lub separację albo odpis zupełny lub skrócony aktu zgonu małżonka lub rodzica dziecka - w przypadku osoby samotnie wychowującej dziecko;
  - 8) odpis zupełny aktu urodzenia dziecka - w przypadku gdy ojciec jest nieznan;
  - 9) odpis prawomocnego orzeczenia sądu oddalającego powództwo o roszczenia alimentacyjne;
  - 10) odpis prawomocnego orzeczenia sądu zobowiązującego jednego z rodziców do ponoszenia całkowitych kosztów utrzymania dziecka;
  - 11) odpis orzeczenia sądu wskazującego na pozostawanie dziecka pod opieką naprzemienną obojga rodziców sprawowaną w porównywalnych i powtarzających się okresach;
  - 12) odpis prawomocnego postanowienia sądu orzekającego przysposobienie lub zaświadczenie sądu rodzinnego lub ośrodka adopcyjnego o prowadzonym postępowaniu sądowym w sprawie o przysposobienie dziecka;
  - 13) orzeczenie sądu o ustaleniu opiekuna prawnego dziecka;
  - 14) zaświadczenie lub oświadczenie placówki zapewniającej całodobową opiekę, w przypadku umieszczenia w niej dziecka, o liczbie dni w tygodniu, w których korzysta w niej z całodobowej opieki, albo oświadczenie o niekorzystaniu przez więcej niż 5 dni w tygodniu z całodobowej opieki nad dzieckiem umieszczonym w placówce zapewniającej całodobową opiekę, w tym w specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym;
  - 15) inne dokumenty, w tym oświadczenia, niezbędne do ustalenia prawa do zasiłku rodzinnego.

Wysokość zasiłków

na dziecko w wieku do 5 lat - 95 zł
na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 lat - 124 zł
na dziecko powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 lat - 135 zł

Sposób załatwienia sprawy:

(zasiłki rodzinne przyznawane są na okres zasiłkowy, który trwa od 1 listopada do 31 października następnego roku)

Termin

Decyzja administracyjna o przyznaniu lub odmowie przyznania świadczeń

do 30 dni od daty złożenia wniosku wraz z kompletem dokumentów

W sytuacji naboru wniosków na nowy okres zasiłkowy przy złożeniu wniosku od 1 lipca do 31 sierpnia (w lipcu wnioski przyjmowane są wyłącznie drogą elektroniczną)

do 30 listopada

W sytuacji naboru wniosków na nowy okres zasiłkowy przy złożeniu wniosku od 1 września do 31 października

do 31 grudnia

W sytuacji naboru wniosków na nowy okres zasiłkowy przy złożeniu wniosku od 1 listopada

do ostatniego dnia lutego następnego roku

Terminy realizacji świadczeń

Pierwsza wypłata świadczeń następuje w terminie miesiąca od daty wydania decyzji ustalającej prawo do świadczeń. Następne wypłaty realizowane są w okresach miesięcznych i następują od 20 do końca każdego miesiąca.

Dodatki do zasiłków rodzinnych

przysługują w przypadku posiadania prawa do zasiłków rodzinnych

dodatek z tytułu urodzenia dziecka -1000 zł

Dodatkowe dokumenty do wniosku:

Zaświadczenie lekarskie lub od położnej o pozostawaniu matki pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do porodu.

dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego - 400 zł miesięcznie

Dodatkowe dokumenty do wniosku:

Oświadczenie lub zaświadczenie pracodawcy o:

- co najmniej sześciomiesięcznym okresie pozostawania w stosunku pracy bezpośrednio przed uzyskaniem prawa do urlopu wychowawczego,
- okresie, na jaki urlop został udzielony oraz na jakie dziecko,

dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka

- 193 zł, nie więcej niż 386 zł. na wszystkie dzieci,
(w przypadku dziecka legitymującego się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności kwotę dodatku zwiększa się o 80 zł na dziecko, nie więcej jednak niż o 160 zł na wszystkie dzieci).

Dodatkowe dokumenty do wniosku:

- kopię skróconego aktu zgonu drugiego z rodziców lub obojga rodziców w przypadku osoby uczącej się lub
- odpis zupełny aktu urodzenia dziecka, w przypadku gdy ojciec dziecka jest nieznan
- odpis wyroku oddalającego powództwo o ustalenie świadczenia alimentacyjnego od drugiego z rodziców.

dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej - 95 zł

Dodatkowe dokumenty do wniosku:

bez dodatkowych dokumentów przysługuje na 3 i każde następne dziecko uprawnione do zasiłku rodzinnego

dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego

- na dziecko w wieku do 5 lat - 90 zł
- na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia - 110 zł

Dodatkowe dokumenty do wniosku:

- orzeczenie o niepełnosprawności dziecka w wieku do 16 roku życia,
- orzeczenie o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności dziecka powyżej 16 roku życia.

dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego - 100 zł

Wymagane dodatkowe dokumenty do wniosku:

- oświadczenie lub zaświadczenie o kontynuowaniu nauki w przypadku dziecka powyżej 16 roku życia,
- zaświadczenie o realizowaniu przez dziecko rocznego przygotowania przedszkolnego w przypadku dziecka poniżej 6 roku życia

dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania
(przysługuje przez 10 miesięcy w roku)

- w związku z zamieszkiwaniem w miejscowości w której znajduje się siedziba szkoły ponadgimnazjalnej lub szkoły artystycznej, w której realizowany jest obowiązek szkolny i obowiązek nauki, a także szkoły podstawowej lub gimnazjum w przypadku dziecka legitymującego się orzeczeniem o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności:
  - 113 zł
- w związku z dojazdem z miejsca zamieszkania do miejscowości w której znajduje się siedziba szkoły ponadgimnazjalnej lub szkoły artystycznej, w której realizowany jest obowiązek szkolny i obowiązek nauki, w zakresie odpowiadającym nauce w szkole ponadgimnazjalnej:
  - 69 zł

Dodatkowe dokumenty do wniosku:

- oświadczenie lub zaświadczenie ze szkoły,
- dokument potwierdzający tymczasowe zameldowanie ucznia w bursie szkolnej, internacie lub w innym miejscu zapewniającym zamieszkanie, prowadzonym przez organ publiczny lub
- oświadczenie osoby fizycznej o wynajmie lokalu uczniowi oraz dokument potwierdzający tymczasowe zameldowanie.

Inne świadczenia rodzinne

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka - 1000 zł

Warunki:

- gdy dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty **1922 zł**,
- urodzenie żywego dziecka i złożenie wniosku w terminie 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka,
- objęcie dziecka opieką prawną, opieką faktyczną lub przysposobienie dziecka i złożenie wniosku w terminie 12 miesięcy od dnia objęcia dziecka opieką albo przysposobienia nie później niż do ukończenia przez dziecko 18 roku życia.
- pozostawanie pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do porodu

Wymagane dokumenty:

- pisemny wniosek o ustalenie prawa do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka,
- zaświadczenie lekarskie lub od położnej o pozostawaniu matki pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do porodu.
- pozostałe dokumenty tak jak do zasiłku rodzinnego.

Świadczenie rodzicielskie – 1000 zł miesięcznie

(przysługuje bez względu na dochód rodziny)

Warunki:

świadczenie przysługuje w przypadku braku uprawnień do zasiłku macierzyńskiego:

- matce lub ojcu*) dziecka;
- opiekunowi faktycznemu dziecka w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego - do ukończenia 10. roku życia;
- rodzinie zastępczej, z wyjątkiem rodziny zastępczej zawodowej, w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego - do ukończenia 10. roku życia;
- osobie, która przysposobiła dziecko, w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego - do ukończenia 10. roku życia.
- świadczenie przysługuje przez okres:
  - 52 tygodni – w przypadku urodzenia jednego dziecka przy jednym porodzie, przysposobienia jednego dziecka lub objęcia opieką jednego dziecka;
  - 65 tygodni – w przypadku urodzenia dwojga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia dwojga dzieci lub objęcia opieką dwojga dzieci;
  - 67 tygodni – w przypadku urodzenia trojga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia trojga dzieci lub objęcia opieką trojga dzieci;
  - 69 tygodni – w przypadku urodzenia czworga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia czworga dzieci lub objęcia opieką czworga dzieci;
  - 71 tygodni – w przypadku urodzenia pięciorga i więcej dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia pięciorga i więcej dzieci lub objęcia opieką pięciorga i więcej dzieci;

Wymagane dokumenty:

Pisemny wniosek o ustalenie prawa do świadczenia rodzicielskiego,

Sposób załatwienia sprawy

Decyzja administracyjna o przyznaniu lub odmowie przyznania świadczeń

Termin

do 30 dni od daty złożenia wniosku wraz z kompletem dokumentów

Terminy realizacji świadczeń

Pierwsza wypłata świadczeń następuje w terminie miesiąca od daty wydania decyzji ustalającej prawo do świadczeń. Następne wypłaty realizowane są w okresach miesięcznych i następują od 20 do końca każdego miesiąca.

*) Świadczenie rodzicielskie przysługuje ojcu dziecka w przypadku:

- 1) skrócenia na wniosek matki dziecka okresu pobierania świadczenia rodzicielskiego, zasiłku macierzyńskiego lub uposażenia za okres ustalony przepisami Kodeksu pracy jako okres urlopu macierzyńskiego, okres urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego lub okres urlopu rodzicielskiego, po wykorzystaniu przez nią tego świadczenia, zasiłku lub uposażenia za okres co najmniej 14 tygodni od dnia urodzenia dziecka;
- 2) śmierci matki dziecka;
- 3) porzucenia dziecka przez matkę.